

Недавно сам послао *НИН*-у за њихову рубрику „Писма” (колико су “Одјеци” у претходном власништву и уредништву боље звучали) допис под насловом „Позоришно братство и јединство на стари начин”, потписујући се као психолог, естетичар и позоришни писац који живи и функционише у Београду, Сан Дијегу, Амстердаму и Талину.

„На основу извештаја Ивана Меденице о 14. југословенском позоришном фестивалу у Ужицу (*НИН* бр. 3096, 29. април, стр. 58-59), може се закључити да је (и) у позоришту све по старом: братство и јединство на штету слике Србије, мада уз сагласност и активни допринос (неких) Срба. Наиме, *Шума блиста*, у извођењу Атељеа 212, по тексту Милене Марковић, и у режији Томија Јанежича, добила је прву награду од стручног жирија. Како тај комад описује Меденица, што ваљда веродостојно преноси намере писца и режисера, у њему се приказује „празан, умртвљен, успорен и стондиран свет друмске крчме у србијанској недођији”. Ово би орасположило Крлежу који је метафором „балканске крчме” желео да обухвати целокупну Србију (и српство). Хрватску улогу у овом југословенству у Ужицу играо је селектор фестивала Бојан Муњин из Загреба, чији избор учесника Меденица на два места описује као „доследан, смео, утемељен, паметан”, а читалац се нада да Муњин неће поцрвенети од овако неумерене хвале. Међутим, постоји још једно питање, а то је „конфликт интереса”: писац приказа, Меденица, био је и члан жирија фестивала, како он то предусретљиво наводи, што значи да је већ једном дао свој суд о компаративној вредности учесника и зато је неумесно, у односу на оне ненаграђене, да то чини поново, после фестивала, у *НИН*-у

. Да ли тврдња да је то недолично представља сувише скрупула за нашу „србијанску недођију”? На крају, мада је то можда најважније, треба поменути могућу оштру стручну критику (не)умерености овог приказа коме Меденица даје наслов „Естетска револуција”, зато што се његов опис фестивалских достигнућа своди на веома традиционалне (да не кажем изанђале) категорије и компоненте. Ту је Станиславски, а тај би се аристотелски илузиониста запањено кад би чуо да су “Јанежичевом поетиком” његови „принципи” доведени до „крајњих граница” у представи која је понекад „наизглед празног хода”, „неразговорна”, с неким призорима „у мраку” итд. И ту је Брехтов епски театар којег Меденица користи у опису представе

Турбо фолк

Хрватског народног казалишта из Ријеке. Меденицу, позоришног критичара, највише брине што је тим „наказним српским производом” изгледа инфицирана и (иначе чистунско-уметничка?) Хрватска. И то је целокупна критичка супстанца коју Меденица наводи у прилог своје тезе о естетској револуцији у Ужицу.“

НИН је одбио да објави овај кратки допис, мада је нашао простора у рубрици „Писма” на

Пише: Владимир Ј. Конечни
понедељак, 17 мај 2010 18:02

старо-комунистички, односно ново-глобалистички, начин да објави хвалоспев себи („читао сам НИН цели дан и много ми се допао“).

Тај исти г. Меденица, и тај исти у Ужицу награђени Атеље 212 (са Меденицом у жирију), истовремено су се нашли у центру још једног српског (не)културног микро-догађајчића, тако што је Кокан Младеновић, директор позоришта, скинуо Меденицу са списка оних који добијају... фрај карте! Замислите, ако можете, агонију позоришног критичара. Не знам да ли ћете успети. Човек је позвао у помоћ Ким Јун-Чеола. И Горана Цветковића. Први је Корејац, председник једне од небројених међународних театарских организација, који је написао, ни мање ни више: „Захтевам да брисање Ивана са списка акредитованих новинара сместа буде поништено, иначе...“. Други, Цветковић, често пише веома великим словима, на пример, у Политици, “И сам Шекспир је то рекао ПОЗОРИШТЕ ЈЕСТЕ ОГЛЕДАЛО СТВАРНОСТИ...”

А где се простор за објављивање свих тих тривијалности нађе у српској штампи? Нађе се и то не у жутој. Ако не у *НИН*-у, а оно у „Културном додатку” *Политике*, листа који се с новим уреништвом потпуно посветио промоцији „евро-атлантских интеграција” (а већ и врапци у Србији знају шта то значи). Веровали или не, „Културни додаток” је једну целу, четврту страницу, од својих девет, посветио праву Меденице на фрај карте (наиме, ту страницу заузимају написи Ким Јун-Чеола и Горана Цветковића). Све то је индиректно повезано са српским подворништвом и његовим учинком, јер овакве бурлеске чине да се (чак и добронамерни) људи грохотом смеју од Тиране до Љубљане.

Међутим, давање две пуне стране Меденици за срамоћење Србије (и ускраћивање чак и минималног простора у Писмима за критику тог става) није било довољно *НИН*-у. Већ у броју (3097) који је следио оном у коме је чланак Меденице објављен, још један дуг чланак, потписан од стране Бојана Муњина, тог истог којег је Меденица тако хвалио, ваљда се случајно појавио. У њему („Ћути, добро је”) пише:

„Божо Бишкупић, министар културе Хрватске: 'Наше министарство до сада је помогло многе умјетнике, од књижевника до дизајнера, на гостовањима у Србији. Међу таквим гостовањима, куриозитет представља заједничко извођење композиција садашњег хрватског председника Иве Јосиповића, који је иначе и складатељ и српске ауторице Иване Стефановић у Београдској филхармонији у оквиру циклуса гудачког квартета 'Душан Сковран' ”

Пише: Владимир Ј. Конечни
понедељак, 17 мај 2010 18:02

Шта је ту чудно? Ништа, али само ако се прихвати теза о подворништву. Јер, прво, ту се налази већ уобичајена асиметрија. У новинама у Хрватској српске речи и језичке конструкције се готово увек „преводе”. Друго, и много важније: зар није тај Јосиповић, толико омиљен у српској квази-демократској клици, био потписник хрватске тужбе о српском геноциду? Хрват, а усуђује се да говори о српском геноциду у 20. веку. А вољен, или бар поштован, у Србији (бар у кругу двојке)? И још извођен од стране српских гудачких квартета? Чак и Хрвати сматрају то куриозитетом, али ипак радо помињу наведену чињеницу да би ударили још једну пацку онима који воле да их примају. Једноставно, ти нови Срби, екс-комунистички буржујчићи, воле било какву пажњу, па и пацке и подсмех, ако долазе са „Запада”. Волео бих да чујем о неком иоле аналогном догађају у Загребу. Али нови *НИН* је без поноса и памћења.

Да завршим овај кратки напис помињући „песничење”, што је још један од домаћих примера западне траш-шкарт-шит некултуре (с тим се почело у Рексу, на доњем Дорћолу). Песничење? Зашто да не? Нек' се млааади забаве (како би то изговорили, с пуним устима, средовечни либералци и квази-демократе). *НИН* им наравно даје две пуне странице (57-57, у бр. 3096). Мора уредница за културу о нечему да пише. А песничење је важно, зар не? На крају крајева, „Одговорни људи“ у општини Стари град им плаћају пут у Загреб, а тамо

Јутар

њи лист

наводно (према

НИН-у

, нисам проверио) пише да је то „најбољи културни производ из Србије“. Не би ме ни најмање чудило ако су многи песничари бивши отпораши, они који су били међу најмлађима у периоду 1999-2000. (Они тада старији су сада већ корпулентни и самозадовољни чланови владе и разних НВО.) За песничаре, М. Погачар, садашњи уредник загребачког

Зареца,

је „пријатељ“ (док га многи други људи, према мојим изворима, сматрају „гејаком“).

Коме треба Загреб? Србима је то културно неважна средина, *a cultural backwater*. Жабокречина. Управо тако Хрвати мисле о Београду, и у праву су. Тако да је уместо засмејавања бивше „браће“, боље заборавити их и певати свој језик пуним грлом широм света и њиме убедити поштене људе у лаж онога што пишу мајушне, феминистичко-мазохистичке српске списатељице. У Хрватској ће било какво прихватање увек бити лицемерно. Схватите, песничари: пљескаће вам у Загребу само кад сте клондови који мрзе и себе и своју земљу.